

*2024- yil yanvar-iyul oyi
uchun dastlabki ma'lumot*

NAMANGAN VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

*Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo'limi:
(69) 227-84-95*

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Namangan viloyatida bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, 2024- yilning yanvar-iyul oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 718,6 mln. AQSH dollariga yetdi va 2023- yilning yanvar-iyul oylariga nisbatan -25,8 mln. AQSH dollariga yoki 3,5 % ga kamaydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-iyul, mln. AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2024- y.: **718,6** -3,5 %

(2023- y.: **744,4**)

Saldo

2024- y.: **-82,2** (2023- y.: -111,7)

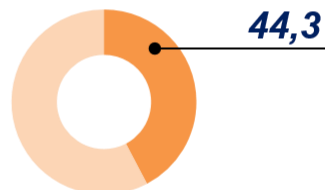

Eksport

2024- y.: **318,2** +0,6 %

(2023- y.: **316,3**)

TSA'dagi ulushi, % da

Import

2024- y.: **400,4** -6,5 %

(2023- y.: **428,0**)

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasida O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralariga qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobi tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi 318,2 mln. AQSH dollariga (2023- yilning yanvar-iyul oylariga nisbatan 0,6 % ga ko‘paydi) va import hajmi 400,4 mln. AQSH dollariga (6,5 % ga kamaydi) yetdi. Hisobot davrida -82,2 mln. AQSH dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

NAMANGAN VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR (2024- yil yanvar-iyul, mln. AQSH dollari)

Rossiya TSA – 254,3 Eksport: 213,0 Import: 41,3 35,4 %	XXR TSA – 171,9 Eksport: 22,3 Import: 149,6 23,9 %	Turkiya TSA – 45,2 Eksport: 13,0 Import: 32,2 6,3 %	Qozog‘iston TSA – 35,8 Eksport: 12,9 Import: 23,0 5,0 %	Hindiston TSA – 42,4 Eksport: 0,1 Import: 42,3 5,9 %
Qirg‘iz Respublikasi TSA – 23,1 Eksport: 7,1 Import: 16,1 3,2 %	Germaniya TSA – 24,7 Eksport: 7,5 Import: 17,2 3,4 %	Belarusiya TSA – 17,0 Eksport: 3,2 Import: 13,8 2,4 %	Fransiya TSA – 6,8 Eksport: 0,1 Import: 6,7 0,9 %	Koreya Respublikasi TSA – 12,2 Eksport: 0,2 Import: 12,0 1,7 %

Namangan viloyati jahonning 75 mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Rossiya (35,4 %), XXRda (23,9 %), Turkiyada (6,3 %), Qozog‘istonda (5,0 %) va Hindistonda (5,9 %) qayd etilgan.

NAMANGAN VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-iyul, mln. AQSH dollari)

Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
Rossiya	227,1	201,0	254,3

Eksport

163,2

140,0

213,0

Import

63,9

60,9

41,3

XXR	176,6	182,1	171,9
------------	--------------	--------------	--------------

Eksport

24,4

37,6

22,3

Import

152,1

144,5

149,6

Turkiya	59,5	72,5	45,2
----------------	-------------	-------------	-------------

Eksport

31,3

34,0

13,0

Import

28,2

38,5

32,2

Hindiston	6,8	11,9	42,4
------------------	------------	-------------	-------------

Eksport

0,3

0,3

0,1

Import

6,5

11,7

42,3

Qozog'iston	54,0	53,4	35,8
--------------------	-------------	-------------	-------------

Eksport

19,1

26,9

12,9

Import

34,9

26,6

23,0

Qirg'iz Respublikasi	50,3	30,3	23,1
-----------------------------	-------------	-------------	-------------

Eksport

41,5

23,4

7,1

Import

8,8

6,9

16,1

Germaniya	16,9	27,5	24,7
------------------	-------------	-------------	-------------

Eksport

5,0

5,5

7,5

Import

12,0

22,0

17,2

Belarus	13,8	18,0	17,0
----------------	-------------	-------------	-------------

Eksport

1,3

2,9

3,2

Import

12,5

15,1

13,9

Koreya Respublikasi	11,5	17,2	12,2
----------------------------	-------------	-------------	-------------

Eksport

1,3

3,6

0,2

Import

10,2

13,6

12,0

Polsha	12,5	22,7	7,4
---------------	-------------	-------------	------------

Eksport

6,0

8,4

5,1

Import

6,5

14,3

2,3

	Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
	Fransiya	5,4	6,4	6,8
	<i>Eksport</i>	0,1	0,2	0,1
	<i>Import</i>	5,3	6,3	6,7
	Malayziya	3,1	9,3	4,0
	<i>Eksport</i>	0,0	0,1	0,0
	<i>Import</i>	3,1	9,2	4,0
	Ukraina	8,1	3,7	5,3
	<i>Eksport</i>	4,4	2,0	3,3
	<i>Import</i>	3,7	1,7	2,0
	Tojikiston	6,1	6,1	7,0
	<i>Eksport</i>	3,4	4,6	4,4
	<i>Import</i>	2,7	1,5	2,6
	Eron	5,3	6,6	4,6
	<i>Eksport</i>	2,5	2,4	3,0
	<i>Import</i>	2,8	4,3	1,6
	Ispaniya	0,8	0,8	2,4
	<i>Eksport</i>	0,5	0,7	0,1
	<i>Import</i>	0,3	0,1	2,3
	Ozarbayjon	2,0	4,5	2,7
	<i>Eksport</i>	1,5	4,2	2,5
	<i>Import</i>	0,6	0,3	0,2
	Pokiston	1,6	1,1	2,9
	<i>Eksport</i>	0,7	0,0	2,0
	<i>Import</i>	1,0	1,1	0,9
	Latviya	3,3	1,8	2,1
	<i>Eksport</i>	0,4	0,4	0,4
	<i>Import</i>	2,9	1,4	1,8
	Indoneziya	0,6	1,2	3,6
	<i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,0
	<i>Import</i>	0,6	1,2	3,6

NAMANGAN VILOYATIDA HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (2024- yil yanvar-iyul, mln. AQSH doll.)*

	Hajm mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Namangan viloyati	718,6	96,5	100,0
Namangan sh.	315,0	92,9	53,3
tumanlar:			
Mingbuloq	5,4	65,4	0,6
Kosonsoy	62,6	109,3	3,5
Namangan	33,9	110,2	5,0
Norin	26,5	79,7	3,1
Pop	17,2	96,6	2,3
To'raqo'rg'on	92,1	93,1	8,3
Uychi	49,6	97,5	5,4
Uchqo'rg'on	13,9	63,4	1,0
Chortoq	33,4	172,9	8,1
Chust	48,8	100,5	7,2
Yangiqo'rg'on	18,8	104,2	2,2

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

Namangan sh. 315,0

To'raqo'rg'on 92,1

Kosonsoy 62,6

Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Mingbuloq 5,4

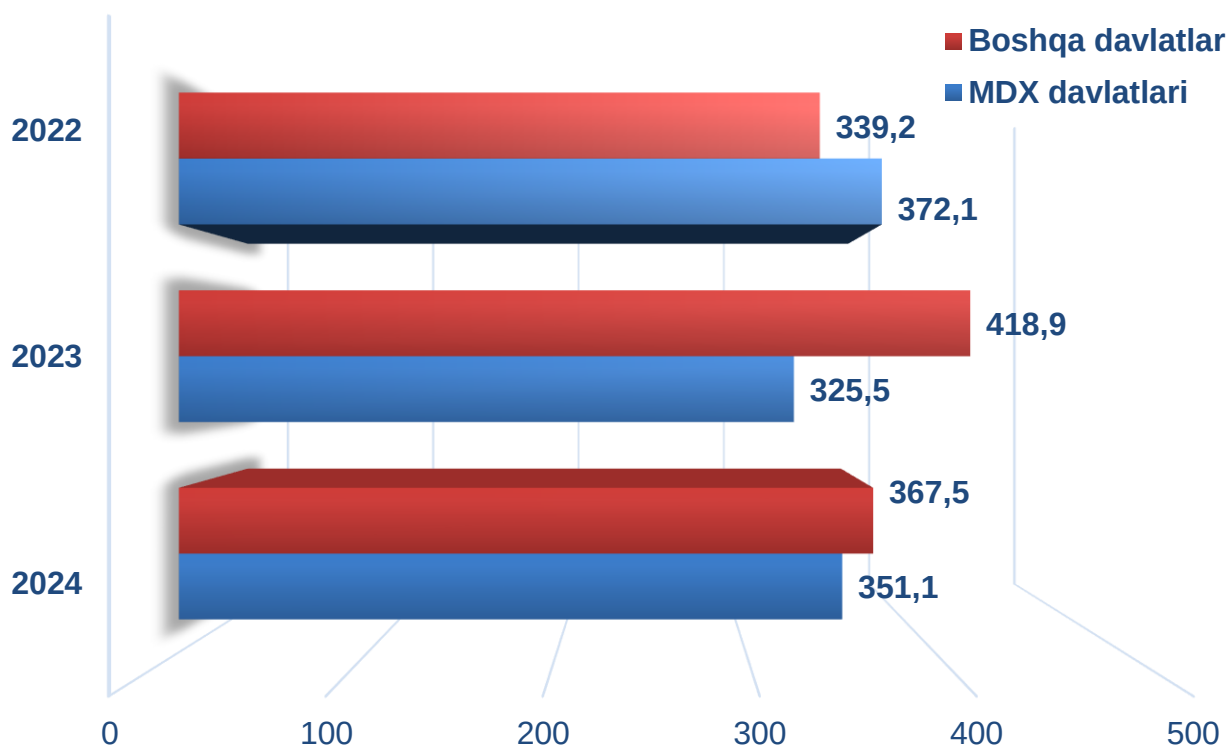
Yangiqo'rg'on 18,8

Uchqo'rg'on 13,9

Viloyatning tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Namangan shahri 53,3 % ulush bilan 315,0 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Mingbuloq tumani 0,6 % ulush bilan 5,4 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan

NAMANGAN VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-iyul, mln. AQSH dollari)

2024- yil yanvar-iyul oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 48,9 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2023- yilning mos davriga nisbatan 7,9 % ga ko'paydi.

Viloyatning boshqa xorijiy davlatlar bilan TSAsi 2024- yilning yanvar-iyul 2023- yilning mos davriga nisbatan 12,3 % ga kamaydi va jami TSAdagi ulushi 51,1 % ni tashkil etdi.

Namangan Viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2024- yil yanvar-iyul holatiga ko'ra, 351,1 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan, eksport 251,5 mln. AQSH dollariga yetgan bo'lsa, import 99,6 mln. AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

NAMANGAN VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN UMUMIY TASHQI SAVDO AYLANMASIDAGI ULUSHI (2024- yil yanvar-iyul, ulushi, % da)

Rossiya – 35,4

Qozog'iston – 5,0

Turkmaniston – 0,6

Qirg'iz
Respublikasi – 3,2

Tojikiston – 1,0

Belarus – 2,4

Ozərbayjon – 0,4

Ukraina – 0,7

Armaniston – 0,1

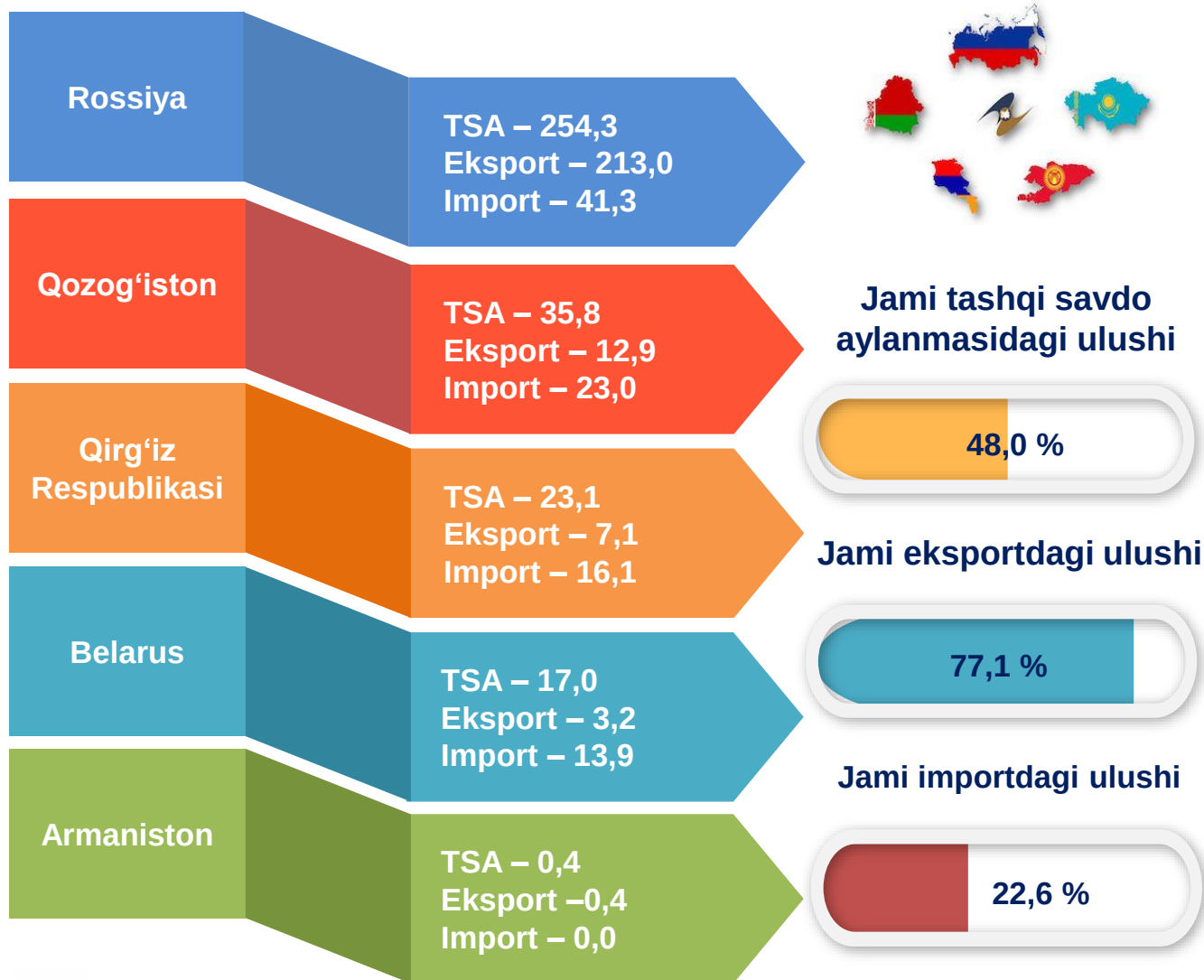

Moldova – 0,1

Namangan viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi eng yuqori ulush Rossiya (35,4 %), Qozog'iston (5,0 %) hamda Qrg'iz Respublikasi (3,2 %) davlatlari bilan qayd etildi.

NAMANGAN VILOYATINING YEOIIIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-iyul, mln. AQSH dollari)

Namangan viloyatining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a'zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi 330,8 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi 236,5 mln. AQSH dollari, import hajmi esa 94,3 mln. AQSH dollariga yetdi.

Shuni takidlash lozimki, YEOIning a'zo davlatlari (Rossiya, Belarus, Qozog'iston, Armaniston va Qirg'iz Respublikasi) o'rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta'minlangan bo'lib, yagona bojxona tizimiga ega bo'lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

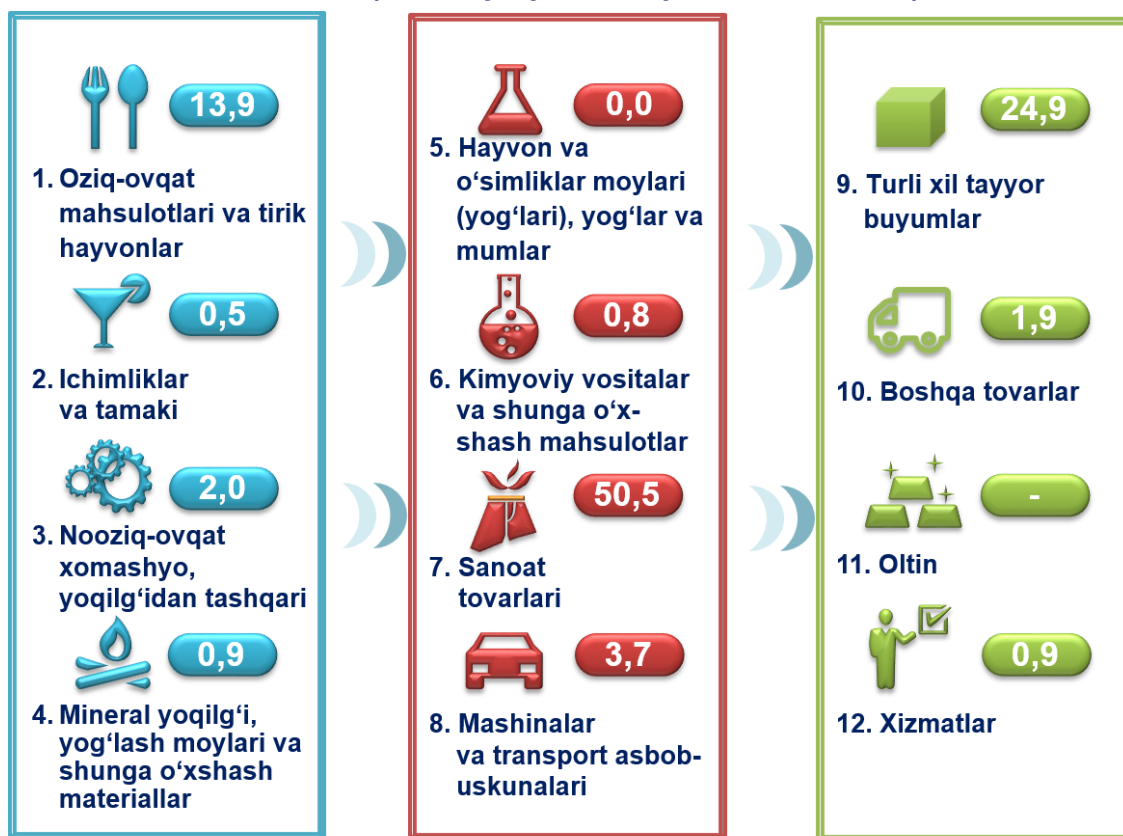
NAMANGAN VILOYATINING EKSPORTI (2024- yil yanvar-iyul)

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida, 318,2 mln. AQSH dollari qiymatidagi (2023- yilning mos davriga nisbatan 0,6 % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST* BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (2024- yil yanvar-iyul ulushi % da)

O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistik ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

NAMANGAN VILOYATIDA XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (yanvar-iyul, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami eksport	316,3	318,2	97,5	100,6	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	50,2	44,2	120,4	88,1	15,9	13,9
Ichimliklar va tamaki	2,3	1,4	317,7	62,0	0,7	0,5
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	4,9	6,4	113,7	128,5	1,6	2,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,2	2,9	21,5	1190,9	0,1	0,9
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	2,7	2,5	41,9	95,1	0,8	0,8
Sanoat tovarlari	150,6	160,7	80,1	106,7	47,6	50,5
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	9,3	11,7	259,3	126,1	2,9	3,7
Turli xil tayyor buyumlar	82,7	79,2	111,7	95,8	26,1	24,9
Xizmatlar	6,4	2,9	140,2	45,7	2,0	0,9
Boshqa tovarlar	7,0	6,2	-	88,8	2,2	1,9

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 97,1 % ni tashkil etib, ular sanoat tovarlari (50,5 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (13,9 %) va mashinalar va transport asbob-uskunolari (3,7 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

NAMANGAN VILOYATI XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (2024- yil
yanvar-iyul)

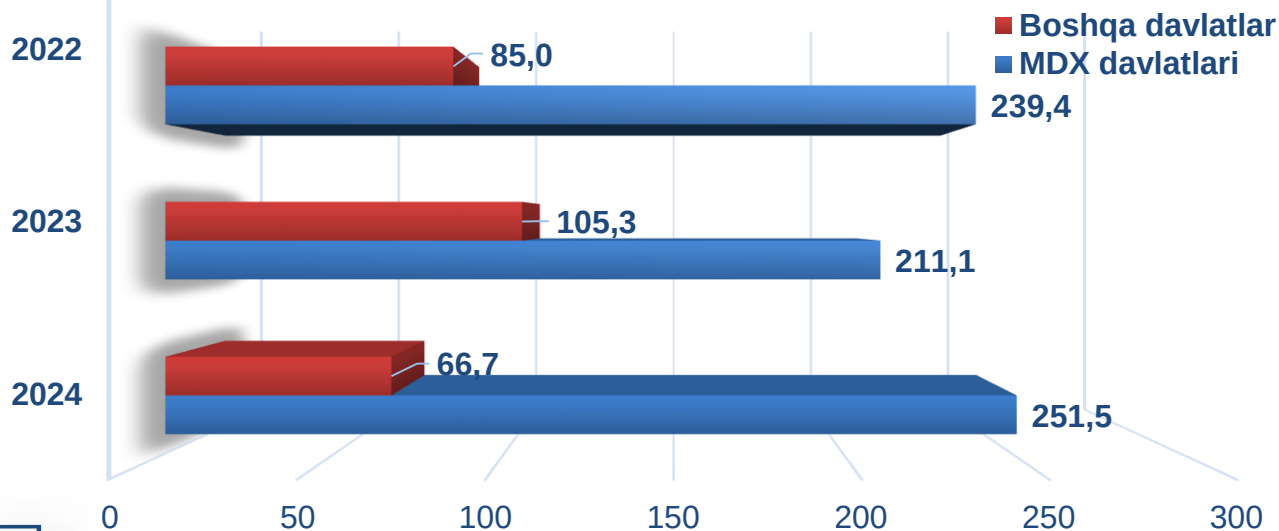
 XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	44 228,0	88,1
03-bo'limga kiritilgan hayvonlardan tashqari, tirik hayvonlar	216,6	45,0
Don va ularning mahsulotlari	1071,8	47,0
Hayvonlar uchun ozuqa	17,3	98,7
Kofe, choy, kakao, mahsulotlar va ulardan iborat mahsulotlar	182,9	85,3
Sut mahsulotlari va parranda tuxumi	1331,4	109,2
Sabzavot va meva	41235,9	90,6
Baliq (dengiz sut emizuvchilari emas), shaqaloqlar, mollyuskalar va suv umurtqasizlari va ulardan tayyorlanadigan tayyorgarlik	169,6	44,9
Shakar, shakar mahsulotlari va asal	2,5	2,7
Ichimliklar va tamaki	1 434,4	62,0
Tamaki va tamaki mahsulotlari	-	-
Ichimliklar	1434,4	62,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	6 355,3	128,5
Moyli urug'lar va moyli mevalar	429,9	242,1
Tabiiy kauchuk (sintetik kauchuk va regenerlangan rezina)	71,4	2585,5
Bo'limga kiritilgan 56 dan tashqari o'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo (ko'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	21,4	103,8
Boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon va o'simlik mahsulotlari	1253,3	237,4
To'qimachilik talchalari (tops va boshqa chizilgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari (ip yoki matolarga qayta ishlanmagan)	4579,3	113,2
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	2 867,9	11,9 m.
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	2867,9	11,9 m.
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	19,9	-
O'simlik moylari va yog'lari, xom, tozalangan yoki fraksiyalangan	-	-
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan; hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan mumlar; texnik aralashmalar va preparatlar	19,9	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	1 680,7	83,0
Boyog'chi va dubil moddalar va boyoqchilar	36,1	129,5
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	397,6	66,1
Yoqilmagan shakldagi plastmassalar	17,1	48,5
Boshqa toifalarga kiritilmagan kimyo materiallari va mahsulotlar	1892,2	130,6
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumer moddalar; tualet preparatlari, jalb qiluvchi va yoyuvchi vositalar	191,9	65,3

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	160 711,2	110,8
Qimmatbaho, karton va qo'shimcha massa, qo'shimcha yoki karton buyumlar	82,6	62,8
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall buyumlar	3467,5	102,5
Tizimdan va yog'chidan iborat buyumlar (mebeldan tashqari)	14,8	88,6
Teri, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor teridan ishlab chiqarilgan buyumlar	6677,4	119,8
Boshqa toifalarga kiritilmagan ruda bo'lmagan qazilma mahsulotlar	871,8	67,8
Boshqa toifalarga kiritilmagan rezina buyumlar	3,1	4,1
To'qimachilik ip tishlari, matolar, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor buyumlar va shunday mahsulotlar	149593,4	111,2
Cho'gin va bolat	0,7	1,3
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	38 878,8	549,4
Aniq tarmoqlar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	160,9	14,1
Boshqa toifalarga kiritilmagan sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va uskunalar va boshqa toifalarga kiritilmagan mashinalar detallari	363,5	128,7
Boshqa toifalarga kiritilmagan elektr mashinalari, apparatlari va asbob-uskunolari va ularning elektr detallari (shu jumladan, boshqa toifalarga kiritilmagan elektr maishiy asbob-uskunalarining elektrik bo'lmagan detallari)	11186,6	143,1
Energogenerator mashinalar va uskunalar	-	-
Turli xil tayyor buyumlar	78932,3	95,2
Boshqa toifalarga kiritilmagan suv o'tkazish-kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunalarining blok binolari, armatura va mustahkamlashlari	90,5	374,0
Yo'l buyumlari, sumkalar va shunday konteynerlar	193,3	197,0
Mebel va uning detallari, to'qimachilik buyumlari, matraslar, matraslar tiklovlari, yo'laklar va shunday mebel	153,0	12,5
Poyabzal	309,8	54,3
Kiyim-kecha buyumlari va kiyim-kecha buyumlari	77369,5	96,3
Boshqa toifalarga kiritilmagan turli tayyor buyumlar	816,3	126,8
Boshqa tovarlar	6 189,7	88,

O'zbekiston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda-tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2024- yilning yanvar-iyul oylarida MDH mamlakatlariga eksportning ulushi o'tgan yilning mos davriga nisbatan 79,0 % ga ko'paygan.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-iyul, mln. AQSH dollari)

2024- yilning yanvar-iyul oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Rossiya, XXR, Qozog'iston, Turkiya, Ukraina, Eron va Qirg'iz Respublikasi kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi 88,2 % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-iyul, % da)

NAMANGAN VILOYATIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-iyul)

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.
Rossiya Federatsiyasi	140,0	213,0	152,1	85,8	1	1
Xitoy	37,6	22,3	59,3	153,9	3	2
Turkiya	34,0	13,0	38,3	108,7	2	3
Qozog'iston	26,9	12,9	47,9	140,7	4	4
Germaniya	5,5	7,5	137,6	109,7	29	5
Qirg'iziston	23,4	7,1	30,2	56,4	13	6
Polsha	8,4	5,1	60,4	140,6	11	7
Tojikiston	4,6	4,4	95,4	134,5	5	8
Turkmaniston	3,7	3,9	105,1	95,4	12	9
Ukraina	2,0	3,3	167,1	45,1	9	10
Belarus	2,9	3,2	109,4	223,1	6	11
Eron	2,4	3,0	128,9	92,9	7	12
Ozarbajjon	4,2	2,5	59,9	286,8	16	13
Afg'oniston	2,4	2,1	84,4	116,9	8	14
Pokiston	0,0	2,0	0,0	0,0	21	15
Isroil	1,3	1,8	142,7	124,2	18	16
Belgiya	1,7	1,1	63,2	126,4	31	17
Gruziya	0,3	1,1	341,4	31,0	15	18
Moldova Respublikasi	3,2	0,9	29,3	359,0	26	19
Boshqa mamlakatlar	11,7	8,1	71,2	69,2	25	20

NAMANGAN VILOYATIDA HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI

(2024- yil yanvar-iyul, mln.AQSH doll.)*

	Hajm Mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Namangan viloyati	318,2	100,6	100,0
Namangan sh	101,6	86,6	31,9
tumanlar:			
Mingbuloq	3,2	181,4	1,0
Kosonsoy	48,5	119,3	15,2
Namangan	14,0	109,5	4,4
Norin	14,2	358,1	4,5
Pop	7,8	111,9	2,5
To'raqo'rg'on	58,8	85,2	18,5
Uychi	27,9	135,8	8,8
Uchqo'rg'on	9,9	58,7	3,1
Chortoq	1,1	93,6	0,3
Chust	19,8	97,9	6,2
Yangiqo'rg'on	9,9	211,7	3,1

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

Namangan sh. 101,6

To'raqo'rg'on 58,8

Kosonsoy 48,5

Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Pop 7,8

Mingbuloq 3,2

Chortoq 1,1

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Namangan shahri 31,9 % bilan 101,6 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Chortoq tumani 0,3 % bilan 1,1 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport va safarlar bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, tuman va shaharlari bo'yicha taqsimlanmagan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2024- yilning yanvar-iyul oylarida 43 550,9 tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2023- yilning mos davriga nisbatan 40,5 % ga yoki -29 591,4 tonnaga kamaydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Pokiston (2,6 %), XXR (9,4 %), Rossiya (61,3 %), Qozog'iston (7,6 %) hamda Turkiya (7,8 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

2024- yilning yanvar-iyul oylarida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 36 010,3 ming. AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2023-yilning mos davriga nisbatan jami eksportdagi ulushi 11,3 % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2024- yil yanvar-iyul, o'zgarish sur'atlari, qiymatga nisbatan)

Uzum 314,6 ming. AQSH dollari 386,6 tonna 14,3 % ↓	Piyo 2 014,1 ming. AQSH dollari 11 770,6 tonna 95,2. % ↓	Pomidor 5 570,3 ming. AQSH dollari 6 259,4 tonna 105,4 % ↑
Xurmo 189,9 ming. AQSH dollari 295,5 tonna 79,6 % ↓	Uzum quritilgan 646,3 ming. AQSH dollari 296,5 tonna 23,2 % ↓	Karam 698,4 ming. AQSH dollari 2 006,6 tonna 33,4 % ↓

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2024- yil yanvar-iyul)

Davlatlar	Tonna	Ming. AQSH dollari	Ulushi, % da *
 Rossiya	22 721,7	22 064,5	61,3
 XXR	4 993,0	3 398,8	9,4
 Turkiya	894,3	2 794,4	7,8
 Pokiston	4 584,6	941,0	2,6
 Ozarbayjon	436,6	838,7	2,3
 Boshqa davlatlar	9 921,4	5 972,9	16,6

* qiymat ifodasidan

2024- yilning yanvar-iyul oylarida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Rossiyaga to'g'ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining 61,3 % ni), bu ko'rsatkich Pokistonga eksport hajmidan 20 barobar ko'p.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

So'nggi yillarda yengil sanoatda yuqori qo'shilgan qiymatdagi mahsulotlar ishlab chiqarish rivojlanib bormoqda. Yengil sanoat iqtisodiy jihatdan O'zbekiston uchun muhim soha bo'lgani holda, aholi bandligining yuqori darajasini, shuningdek, sanoat salohiyatiga hamda davlatimizning xalqaro nufuziga hissa qo'shilishini ta'minlaydi.

To'qimachilik mahsulotlarining eksporti hajmlarining oshishini bevosita paxta xomashyosini o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasi sifatida qarash mumkin.

Xususan, 2024- yilning yanvar-iyul oylari yakuni bo'yicha 180,8 mln. AQSH dollarilik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 56,8 % ini tashkil etib, o'tgan yilga nisbatan 2,4 % ga ko'paydi.

Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida tayyor trikotaj kiyimlar (27,5 %), tayyor to'qimachilik mahsulotlari (35,1 %) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan to'qimachilik mahsulotlari dunyoning 28 ta davlatiga eksport qilindi.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

(2024- yil yanvar-iyul, ming. AQSH dollari)

180,8 (2023 yil.: 176,6)

Jami

(0)

Ip kalava

63,4 (60,6)

Tayyor to'qimachilik mahsulotlari

7,0 (7,4)

Trikotaj mato

27,4 (23,7)

Gazlamalar

49,7 (55,6)

Tayyor trikotaj kiyimlar

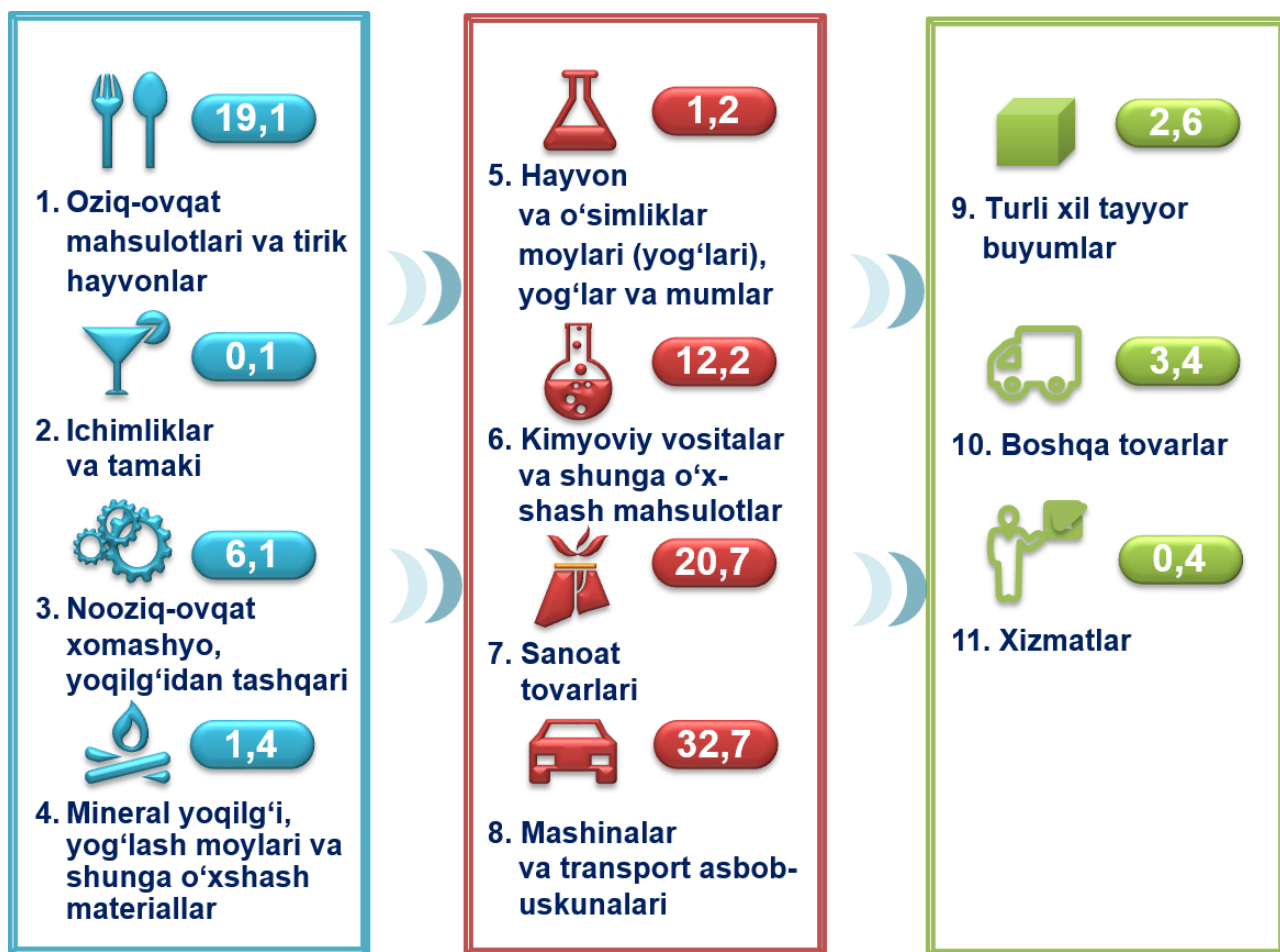
NAMANGAN VILOYATINING IMPORTI

2024- yilning yanvar-iyul oylarida import hajmi 400,4 mln. AQSH dollarini va 2023- yilning mos davriga nisbatan -6,5 % ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunolari (32,7 %), sanoat tovarlari (20,7 %) hamda kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (12,2 %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2024- yil yanvar-iyul ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2024- yilning yanvar-iyul oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 29,4 mln. AQSH dollariga kamaydi. Xizmatlar importi esa 1,8 mln. AQSH dollariga yetdi.

NAMANGAN VILOYATINING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI (yanvar-iyul, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami import	428,0	400,4	110,6	93,5	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	63,8	76,6	117,4	120,0	14,9	19,1
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	26,7	24,5	114,0	92,1	6,2	6,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	8,9	5,8	60,6	64,3	2,1	1,4
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	11,2	4,9	97,3	43,4	2,6	1,2
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	49,6	48,7	99,6	98,2	11,6	12,2
Sanoat tovarlari	105,8	82,9	123,4	78,3	24,7	20,7
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	129,3	130,8	94,9	101,1	30,2	32,7
Turli xil tayyor buyumlar	10,8	10,5	98,5	97,0	2,5	2,6
Xizmatlar	0,0	1,8	240,2	884,5 m.	0,0	0,4
Boshqa tovarlar	21,9	13,6	-	61,9	-	3,4

XSST BO‘LIMI BO‘YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2024- yil yanvar-iyul)

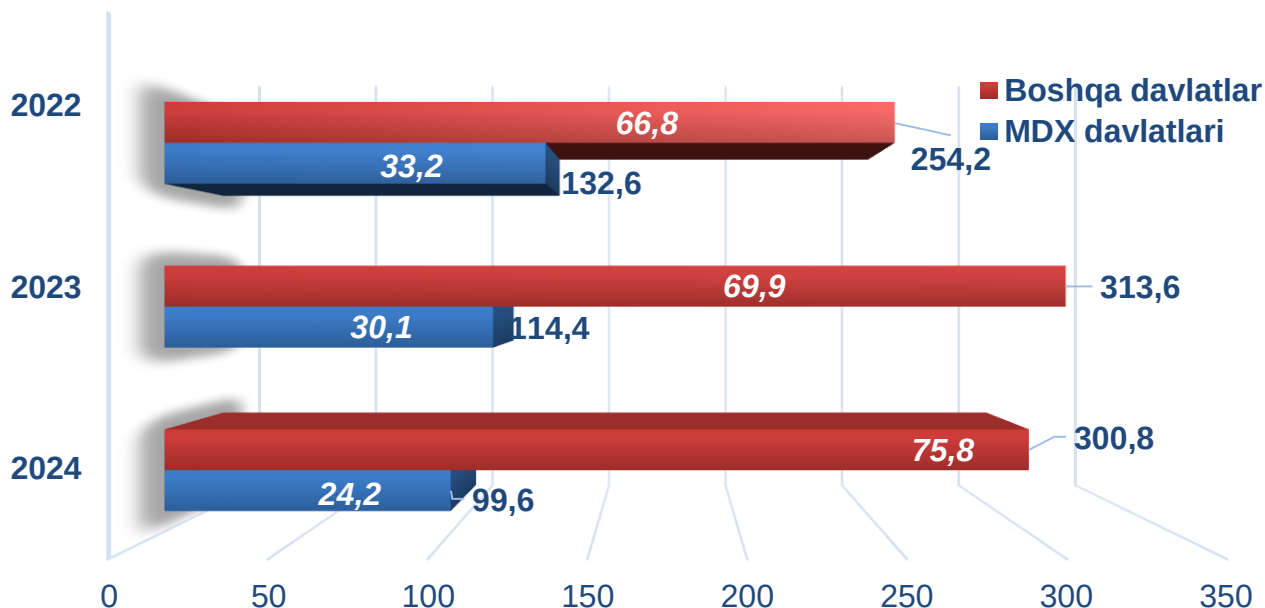
XSST bo‘limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	76 598,8	120,0
03-bo‘limga kiritilgan hayvonlardan tashqari, tirik hayvonlar	10336,5	498,9
Don va ularning mahsulotlari	11302,0	66,7
Hayvonlar uchun ozuqa	7038,1	110,7
Kofe, choy, kakao, mahsulotlar va ulardan iborat mahsulotlar	5805,1	104,9
Sut mahsulotlari va parranda tuxumi	7252,4	113,6
Go’sht va go’sht mahsulotlari	23236,6	154,9
Sabzavot va meva	5364,6	68,2
Turli oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlari	5208,2	157,5
Baliq (dengiz sut emizuvchilari emas), shaqaloqlar, mollyuskalar va suv umurtqasizlari va ulardan tayyorlanadigan tayyorgarlik	124,7	64,7
Shakar, shakar mahsulotlari va asal	930,5	603,8
Ichimliklar va tamaki	478,9	-
Ichimliklar	478,9	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	24537,9	92,0
Qo’shimcha massa va makulatura	249,7	38,8
Moyli urug‘lar va moyli mevalar	2395,4	135,9
Metall rudalari va metall lom	161,3	87,4
Tabiiy kauchuk (sintetik kauchuk va regenerlangan rezina)	362,5	43,2
Tiklash va o‘rmon materiallari	16772,4	92,3
Bo‘limga kiritilgan 56 dan tashqari o‘g‘itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo (ko‘mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	2145,1	149,5
Boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon va o‘simlik mahsulotlari	2251,6	80,2
To‘qimachilik talchalari (tops va boshqa chizilgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari (ip yoki matolarga qayta ishlanmagan)	200,0	24,3
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	5 751,2	64,3
Gaz, tabiiy va sun‘iy	9,0	76,8
Neft, neft mahsulotlari va shunday materiallar	2359,0	32,5
Ko‘mir, koks va briкетter	3383,3	202,8
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	4 858,5	50,8
Ishlangan hayvonlar va o‘simlik moylari va moylari; hayvon va o‘simlik urug‘lari; boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon yoki o‘simlik yoki o‘simlik yo‘llaridan tibbiy aralashmalar va preparatlar	977,3	33,6
O‘simlik moylari va iyullari, xom ashyosi, rafinlangan yoki fraktsiyalangan	3870,9	58,3
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar	48 665,3	98,2
Boyog‘chi va dubil moddalar va boyoqchilar	5613,9	91,3
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	21204,9	378,9
Noorganik kimyoviy moddalar	1119,4	58,5
Organik kimyoviy moddalar	2612,7	40,8
Yoqilmagan shakldagi plastmassalar	1906,0	102,9
Dastlabki shakldagi plastmassalar	11164,0	57,4
O‘g‘itlar (272-guruhga kiritilganlardan tashqari)	0,1	0,0
Boshqa toifalarga kiritilmagan kimyo materiallari va mahsulotlar	4707,6	113,7
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumer moddalar; tualet preparatlari, jalb qiluvchi va yoyuvchi vositalar	336,7	34,1

XSST bo'limi nomi	Mln. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	82 660,4	78,1
Qimmatbaho, karton va qo'shimcha massa, qo'shimcha yoki karton buyumlar	3720,5	62,6
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall buyumlar	5909,6	73,4
Tizimdan va yog'chidan iborat buyumlar (mebeldan tashqari)	7249,5	118,9
Teri, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor teridan ishlab chiqarilgan buyumlar	58,7	33,3
Boshqa toifalarga kiritilmagan ruda bo'lmagan qazilma mahsulotlar	5119,0	79,3
Boshqa toifalarga kiritilmagan rezina buyumlar	1374,8	71,2
To'qimachilik ip tishlari, matolar, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor buyumlar va shunday mahsulotlar	41464,0	76,1
Rangli metallar	468,8	105,3
Cho'gin va bolat	17295,6	77,8
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	130 686,4	101,1
Avtomobillar (shu jumladan, havo yodgichidagi transport vositalari)	20922,9	71,9
Elektr aloqasi, ovozni yozib olish va ovozni chiqarish apparaturasi va uskunolari	132,6	609,8
Ma'lumotlarni avtomatik ishlash uchun mas'ul mashinalar va uskunalar	1867,0	131,8
Metallarni ishlash mashinalari	2137,5	124,9
Aniq tarmoqlar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	60259,1	97,4
Boshqa toifalarga kiritilmagan sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va uskunalar va boshqa toifalarga kiritilmagan mashinalar detallari	27797,7	156,0
Boshqa transport uskunolari	73,0	116,4
Boshqa toifalarga kiritilmagan elektr mashinalari, apparatlari va asbob-uskunolari va ularning elektr detallari (shu jumladan, boshqa toifalarga kiritilmagan elektr maishiy asbob-uskunalarining elektrik bo'lmagan detallari)	11153,1	108,7
Energogenerator mashinalar va uskunalar	6343,5	90,3
Turli xil tayyor buyumlar	10 499,2	97,0
Boshqa toifalarga kiritilmagan suv o'tkazish-kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunalarining blok binolari, armatura va mustahkamlashlari	1633,9	133,6
Yo'l buyumlari, sumkalar va shunday konteynerlar	43,3	55,7
Mebel va uning detallari, to'qimachilik buyumlari, matraslar, matraslar tiklovlari, yo'laklar va shunday mebel	326,7	124,9
Poyabzal	76,0	46,1
Kiyim-kecha buyumlari va kiyim-kecha buyumlari	342,3	71,7
Boshqa toifalarga kiritilmagan turli tayyor buyumlar	4523,4	113,7
Boshqa toifalarga kiritilmagan maxsus, ilmiy va nazorat asbob-uskunolari va apparatlari	3517,8	77,6
Fotosurat apparaturasi, uskunalar, xarajat materiallari va boshqa toifalarga kiritilmagan optik buyumlar; soat	35,8	32,0

2024- yilning yanvar-iyul natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi **24,9 %** ni tashkil etib, 2023- yilning mos davriga nisbatan **12,9 %** ga kamaydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-iyul, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

2024- yilning yanvar-iyul oyida Namangan viloyati **65** ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (XXR, Rossiya, Turkiya, Hindiston, Germaniya, Qozog'iston Belarus va Qirg'iz Respublikasi) jami importning **2/3** qismini tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-iyul, % da)

NAMANGAN VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-iyul)

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.
Xitoy	144,5	149,6	95,0	103,6	1	1
Hindiston	11,7	42,3	178,5	362,8	2	2
Rossiya Federatsiyasi	60,9	41,3	95,4	67,8	3	3
Turkiya	38,5	32,2	136,4	83,6	4	4
Qozog'iston	26,6	23,0	76,1	86,5	5	5
Germaniya	22,0	17,2	183,9	78,0	6	6
Qirg'iziston	6,9	16,1	78,2	232,6	7	7
Belarus	15,1	13,9	120,3	91,9	8	8
Koreya Respublikasi	13,6	12,0	133,6	88,2	9	9
Fransiya	6,3	6,7	118,1	107,3	10	10
Italiya	7,2	6,6	324,7	91,6	11	11
Malayziya	9,2	4,0	300,6	43,7	12	12
Avstriya	2,3	3,9	14,3 m.	166,0	13	13
Indoneziya	1,2	3,6	180,2	311,2	14	14
Tojikiston	1,5	2,6	55,7	172,1	15	15
Ispaniya	0,1	2,3	48,5	16,1 m.	16	16
Polsha	14,3	2,3	220,3	16,3	17	17
Ukraina	1,7	2,0	47,0	115,5	19	18
Niderlandlar	2,3	1,9	185,2	85,5	21	19
Latviya	1,4	1,8	48,9	125,2	24	20

NAMANGAN VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2024- yil yanvar-iyul, mln. AQSH doll.)

	Hajm Mln. AQSH dollar	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Namangan viloyati	400,4	93,5	100,0
Namangan sh	213,4	96,2	53,3
tumanlar:			
Mingbuloq	2,2	34,1	0,6
Kosonsoy	14,1	84,9	3,5
Namangan	19,9	110,7	5,0
Norin	12,3	41,9	3,1
Pop	9,4	86,8	2,3
To'raqo'rg'on	33,3	111,2	8,3
Uychi	21,7	71,6	5,4
Uchqo'rg'on	3,9	79,3	1,0
Chortoq	32,3	178,1	8,1
Chust	29,0	102,3	7,2
Yangiqo'rg'on	8,9	66,5	2,2

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

Namangan sh. 213,4

To'raqo'rg'on 33,3

chortoq 32,3

Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Mingbuloq 2,2

Uchqo'rg'on 3,9

Yangiqo'rg'on 8,9

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Namangan shahri **53,3 %** bilan **213,4** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Mingbuloq tumani **0,6 %** bilan **2,2** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

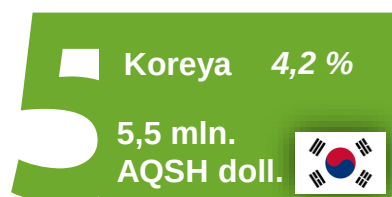
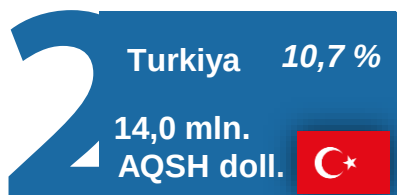
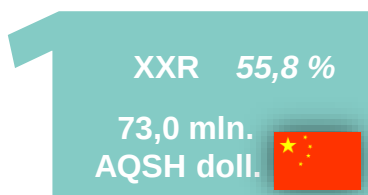

Viloyatda investitsiya muhitining yaxshilanib borayotgani sari va ushbu sohada amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida mashina va asbob-uskunalar importining oshishi tabiiy hol.

Jumladan, 2024- yilning yanvar-iyul oyida import tarkibida mashinalar va transport asbob-uskunalar hajmi **130,8** mln. AQSH dollarini tashkil etib, 2023- yilning shu davriga nisbatan **1,1** % ga ko'paydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **32,7** % ga yetdi.

MASHINA VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2024- yil yanvar-iyul)

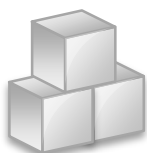
2024- yilning yanvar-iyul oylarida mashina va transport asbob-uskunalar importi hajmi o'tgan yilning shu davriga nisbatan **1,5** mln. AQSH dollariga ko'paydi. Ushbu tovarlarni Namangan viloyatiga yetkazib berishning asosiy qismi XXR — **55,8** mln. AQSH dollari, Turkiya — **10,7** mln. AQSH dollari Koreya — **4,2** mln AQSH dollari, Hindiston — **7,9** mln. AQSH dollari, Germaniya – **5,9** mln. AQSH dollari, kabi davlatlarga to'g'ri keldi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

2024- yilning yanvar-iyul oylarida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi 82,9 mln. AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 21,7 % ga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi 20,7 % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2024- yil yanvar-iyul)

38,5 mln. AQSH doll.
ulushi – 46,4 %

XXR

10,8 mln. AQSH doll.
ulushi – 13,0 %

Rossiya

9,2 mln. AQSH doll.
ulushi – 11,2 %

Turkiya

8,1 mln. AQSH doll.
ulushi – 9,8 %

Qozog'iston

5,0 mln. AQSH doll.
ulushi – 6,0 %

Germaniya

Sanoat mahsulotlari importida beshta yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya, Qozog'iston, Germaniya) jami importning 86,4 % ini tashkil qiladi, bu 71,6 mln. AQSh dollarini tashkil etadi.